

ดำเนินการอำนวยความสะดวกในสิทธิประโยชน์แบบจูงใจ และระดับพื้นที่ได้จัดตั้งสำนักงานเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก โดยจัดให้มีด่านข้ามแดนถาวร ส่วนสภาพปัญหาประกอบด้วย (1) ด้านการเมืองภายในประเทศของไทยและเมียนมา ไทยขาดความมั่นคงทางการเมืองและความต่อเนื่องของรัฐบาล ส่วนเมียนมาประสบปัญหาชนกลุ่มน้อยก่อกบฏ (2) ด้านแรงงาน พบปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ และปัญหาการค้ำมนุษย์ รวมถึงมีผลกระทบทางสังคมเนื่องจากค่าครองชีพและราคาที่ดินเพิ่มขึ้น และ (3) ด้านสิทธิชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขทางกฎหมายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด รวมถึงการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมมีน้อย

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดไปปฏิบัติ พบว่าประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ประการ (1) ปัจจัยการบริหารการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\beta = 0.705$) ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ความพร้อมในการบริหาร กฎระเบียบในการบริหาร ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร และศักยภาพในการบริหาร (2) ปัจจัยการพัฒนาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\beta = 0.231$) ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ การค้า การลงทุน การตลาด การจ้างงาน และการสร้างความเชื่อมั่น และ (3) ปัจจัยนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\beta = 0.193$) ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความเหมาะสม การสนับสนุน และสิทธิพิเศษ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถอธิบายความผันแปรของการนำนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดไปปฏิบัติได้ร้อยละ 78.30 ($R^2 = 0.783$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า มีปัจจัยเพิ่มเติม 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยมาตรการจูงใจ ประกอบด้วย สิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและสิทธิพิเศษด้านค่าธรรมเนียม ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต และปัจจัยมาตรการอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ และการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการจดทะเบียนหรือขออนุญาตต่าง ๆ

3) ข้อเสนอการปรับปรุงการนำนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดไปปฏิบัติ ประกอบด้วย: 3.1) ระดับนโยบาย ดังนี้ (1) รัฐบาลควรสนับสนุนการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ทั้งผลดี ผลเสีย ผลกระทบทางบวก ทางลบ ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน (2) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานอย่างเร่งด่วน โดยบูรณาการทั้งถนน ศูนย์กระจายสินค้า สนามบิน และ (3) ปฏิรูปกฎหมายให้มีความชัดเจนและบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดสิทธิชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ และน้ำ 3.2) ระดับบริหาร ดังนี้ (1) กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ฝ่ายบริหารของเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ชัดเจน (2) ประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปหุ้นส่วนของภาคประชาชน และ (3) เร่งพัฒนากำลังคนและแรงงาน ให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3.3) ระดับวิชาการ ได้แก่ (1) ภาครัฐควรมีการศึกษาผลกระทบระยะยาวในการนำนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษไปปฏิบัติ (2) ภาครัฐควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการค้า การลงทุน การส่งออก-นำเข้า รายได้ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภายในประเทศ และ (3) ภาครัฐควรมีการศึกษาปัญหาแรงงานต่างชาติดังที่มีผลกระทบต่อ การนำนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษไปปฏิบัติ

คำสำคัญ : การนำนโยบายไปปฏิบัติ เขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด

Thesis Title	Policy Implementation of Mae Sot Special Economic Zone
Student	Bu-nga Srirattanapramorn
Student ID	54B73330211
Degree	Doctor of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Thesis Advisor	Dr.Pornnapa Tiasuthikul
Thesis Co-Advisor	Dr.Wimon Homying

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the results and problems of the policy implementation of Mae Sot special economic zone, 2) study the factors affecting the policy implementation, and 3) propose ways of improving the policy implementation. This study involved mixed methods of qualitative and quantitative research. The qualitative research used structured interviews with 3 groups (15 key informants each for total of 45 key informants), group 1: people sector, group 2: government sector, and group 3: private sector. They were selected purposively and the data were analyzed by content analysis and interpretation. The quantitative research was conducted using a sample of 400 respondents consisting of government administrators, technical experts, businessmen, and community leaders of Mae Sot, Phop Phra and Mae Ramat districts in Tak province. The sample size was obtained using Taro Yamane's formula. The sample was selected by proportional stratified random sampling. The research tool for the data collecting was a 5-level Likert-type rating scale questionnaire with a reliability of 0.87. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and stepwise MRA.

The research results were as follows:

1) The overall results of the policy implementation, for which the readiness and feasibility study was done during 2013-2015 and was actually established in 2015, revealed that overall practice was at a moderate level ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.71). Considering aspects individually provided the following: appropriateness of location was at a high level ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.78), mechanism of public administration was at a high level ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.74), technology and communication was at a high level ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.78), infrastructure was at a high levels ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.78), public relations was at a moderate level ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.94), and public participation was at a high level ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.92). The qualitative research revealed that it could enhance trading, investment for industries and tourism every year. The trade values of border custom points in 2014 were 63,847 and increased to 84,976 million baht in 2016. Infrastructure investments by the public sector totaled 16,000 million baht and by the private sector 12,200 million baht. Moreover, it was a gateway to the Andaman sea's East-West Economic Corridor. Mae Sot city was established to be a special local organization. The policy committee on the development of special economic zone was also organized to conduct

the facilitation of benefits with incentives package. The special economic zone office was also established to conduct permanent crossing points. The problems encountered were composed of (1) internal politics of Thailand and Myanmar; Thailand lacked political security and government continuity while Myanmar faced problems with minority rebels, (2) labor; shortage of skilled labor and human trafficking as well as social impacts due to the cost of living and the rising of land, and (3) community rights concerning natural resource conservation; limitations due to the legal conditions for establishing a Mae Sot special economic zone as well as low levels of public relations and participation.

2) There were 3 influential factors affecting policy implementation (1) factor of management of special economic zones ($\beta = 0.705$) which consisted of 5 variables (i.e. appropriate leadership, management readiness, rules and regulations, understanding in management, and management potential), (2) factor of special economic zone development ($\beta = 0.231$) which consisted of 5 variables (i.e. trading, investment, marketing, employment, and confidence creation), and (3) factor of policy to establish special economic zones ($\beta = 0.193$) which consisted of 4 variables (i.e. clarity of objectives, appropriateness, support and encouragement, and privilege). These 3 factors explained 78.30 % ($R^2 = 0.783$) of the variation of the policy implementation in Mae Sot special economic zone at a statistical significance level of 0.05. Moreover, the qualitative research revealed 2 other factors which provided incentive measures. The first was benefits of revenue taxation for juristic persons and special privileges on fees, value-added tax and excise tax. The other factor was facilitated measures which consisted of one stop service and the reduction of procedures and time for the registration and allowance.

3) The proposed improvement for policy implementation consisted of: 3.1) Policy approach; (1) the government should improve the perception and participation of the people to make them more knowledgeable of the advantages, and disadvantages that may be encountered in order to have better mutual understanding, (2) urgently develop the infrastructure by integrating the land roads, logistics, and the airport, and (3) reform laws and increase the efficiency of enforcement, and define community rights concerning natural resource conservation such as forests, and water 3.2) Administration approach; (1) clearly formulate executive authority in the Mae Sot special economic zone, (2) mobilize public relations and create cooperative networks for partners of the people sector, and (3) urgently develop a workforce and labor force having the knowledge and capacity to comply with market demands and respond to the ASEAN economic community, and 3.3) Technical approach; (1) the public sector should study the long term impacts of the policy establishment, (2) the public sector should study the trading, investments, imports-exports, and income of domestic industrial entrepreneurs, and (3) the public sector should study the alien labor problems affecting the policy implementation to establish the special economic zone.

Keywords: Policy Implementation, Mae Sot Special Economic Zone